

ELŐSZÓ

A „kutatóegyetemi pályázat” (TÁMOP-4.2.1/B-09/1/KONV-2010-0005) a földtudományok komoly sikerét hozta már az indulásakor. Az elmúlt évtizedekben szakmai megméretésekkor kevésszer adódott olyan, hogy a többnyire inkább lenézett geotudomány egyenrangú tudott lenni a természettudományok között olyan siker tudományokkal mint a biológia, vagy a kémia. A Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kara döntéshozói a benyújtott kutatási tervek alapján 2010-ben fel merték vállalni, hogy ezt az egyenrangúságot a kutatási források felosztásánál is elismerjék. Köszönet érte!

Véleményem szerint a sikernek – több fontos tényező mellett – két fontos alappillére volt: egyrészt sikerült az egész földtudományi szakmát (az ökológiával kiegészülve) egy kutatási témába szervezni, másrészt ez a téma (klímaváltozás kutatás) jelenleg világviszonylatban kurrens, ráadásul az SZTE-n folyó kutatások hazai viszonylatban is az élvonalban vannak, valamint nemzetközileg is jelentős érdeklődés kíséri.

Az elmúlt két évben megvalósított kutatási program (az SZTE tagolása szerinti 4.1. altéma) 7 kutatási egységre tagozódott, s közülük három további résztémákból épült fel. Ennek megfelelően az kutatási programunk tagolása az alábbi volt:

- Klímátörténeti kutatások (vezető: Sümegi Pál)
- Hosszú időtávú hatások a tájban (vezető: Mezösi Gábor)
- A klímaváltozás hatásai a tájra napjainkban (vezető: Rakonczai János)
- Ökológiai kutatások, tájmintázatok (vezető: Körmöczy László)
- A klímaváltozás talajtani hatásai (vezető: Farsang Andrea)
 - c) Szárazodás okozta talajtani változások
 - d) Vízbőség okozta talajtani változások
- A klímaváltozás recens éghajlati következményei (vezető: Unger János)
 - a) Városi terek termikus komfortviszonyainak értékelése
 - b) Pollen és részecske koncentrációk vizsgálata
 - c) Tavak vízminősége, erdők fajösszetételének vizsgálata karszton
- A globális klímaváltozás társadalmi-gazdasági következményei és azok kezelése (vezető: Pál Viktor)
 - a) A lakóhelyi mobilitás, migráció és a globális klímaváltozás kapcsolata
 - b) A globális klímaváltozás hatásaival szembeni védekezési stratégiák különböző városrészekben
 - c) Globális klímaváltozás és az egészségi állapot
 - d) A rekreációs szokások átalakulása a klímaváltozás tükrében
 - e) A klímaváltozás hatásai a gazdálkodásra és a területhasználatra
 - f) A globális klímaváltozás okozta nehézségek vesztesei, környezeti igazságosság

Ezen kutatások főbb eredményeit mutatjuk be kötetünkben. (Megjegyezzük, hogy a Földrajzi és Földtani Tanszékcsoport kutatói a fentiekén túl bekapcsolódtak a 4.4. Megújuló energiák kutatása c. altéma programjába is.)

A kutatási program során beszerzésre került közel 54 millió Ft értékű műszer, egy évnél hosszabb időre foglalkoztatásra került 11 fő, 6 doktorjelölt 53 hónapra kapott ösztöndíjat, több mint száz hónapig foglalkoztattunk hallgatókat. Mindezek nagy lehetőséget kínáltak a korábbi kutatások kiszélesítésére és minőségének javítására, amint azt a kötet végén levő publikációs jegyzék is tanúsít.